

BRØNDBY. Utraditionelt samarbejde mellem HOFOR, Brøndby Kommune, Brøndby Boligselskab og rådgiveren Gaihede holder regnvand ud af både kloakker og kældre

AF HEINER LÜTZEN ANK

Beboerne i de 452 boliger i Brøndby Boligselskab, afdeling 601 kan nu slappe mere af, når DMI varsler skybrud. Og det samme kan driftschefen i Hofor, der har ansvaret for kloakkerne i denne del af Brøndby Kommune.

Efter en fælles investering har boligafdelingen, Brøndby Kommune og Hofor sammen med rådgivningsvirksomheden Gaihede, ingeniører og arkitekter, fundet en løsning på skybrudsregnen. En løsning, der gavner både beboerne og andre borgere i Brøndby.

Regnen på deres område håndteres nu lokalt, så mindst muligt ender i kloakken, og derved undgås lokal oversvømmelse og belastning af kloaknettet i Brøndby Kommune reduceres.

Løsningen går ud på at bøjne nedløbsrørene væk fra kloakken, så regnvandet nu i stedet håndteres lokalt i åbne rende, regnbede og fordybninger i landskabet.

De udgravede fordybninger har også gjort området omkring husene mere spændende med store og små lavninger samt nye bakketoppe.

Slipper for vand

Hofor er begejstret:

– Med denne løsning slipper vi for titusindvis af kubikmeter vand i vores kloakker, når der er skybrud. Det letter hele vores rørsystem og reducerer risikoen for overfyldning, og lokalt kan beboerne i højere grad undgå oversvømmelser, vand i kældre og ødelagte værdier, siger Frank Brodersen, direktør for Miljø og Samarbejder i Hofor.

Idéen om samarbejdet med Hofor kom oprindeligt fra Brøndby Boligselskab, formand for afdeling 601, Eva Leander Mikkelsen.

– Skybruddet i 2011 var en voldsom omgang med store konsekvenser for næsten alle. Derfor skulle der gøres noget. Vi talte med Hofor, som var med på at finde en løsning. Og det er nu lykkedes. Vi får ledt regnvandet fra kloakkerne til vores udeareal, som også er blevet meget flottere både at gå rundt i og se på. Folk er positivt stemt, siger hun.

Formanden mener, det primært skyldes to ting.

Beboerne havde anerkendt problemet og ikke mindst, at så har beboerne bidraget aktivt til projektet og påvirket det fra start. Der har været nedsat en beboerarbejdsgruppe, som har været med hele vejen, og så har der været workshops med beboere og rådgiver undervejs.

Beboerne har bidraget

De fysiske ændringer har været i gang siden april, og hele projektet forventes afsluttet i februar 2018. Der har været masser af maskiner, og massiv jordflytning, og så har nogle beboerhaver været direkte berørt.

Ifølge leder af projektet i Gaihede, arkitekt maa, Pernille Køj Veng, er det gået fint.

– Beboerne var helt klar over, at der skulle ske ændringer, så de har taget rigtig godt imod de forslag, som kan løse problemet. Og så har vi haft en rigtig god dialog undervejs både i planlægning og i udførsel. Både samarbejdet med beboerarbejdsgruppe, og så har de forskellige workshops med beboerne været frugtbare. Det har betydet, at vi har justeret på løsningerne. Forståelsen for besværet undervejs har været stort, og det har gjort det lettere, også når vi måtte ind og ændre i haverne ved rækkehusene, siger Pernille Køj Veng fra Gaihede.

Naturlige udfordringer

Så alt i alt har det været en fin proces, mener formanden.

– I så store projekter, som det her, er der udfordringer og frustrationer undervejs. Men jeg kan sige, at alt i alt og ikke mindst nu, hvor vi nærmer os afslutningen er folk glade for projektet. Takket være brug af rullegræs kan vi se resultatet straks”, siger Eva Leander Mikkelsen.

Hun roser både, rådgiver, Hofor og Brøndby kommune for god samarbejdsvilje. Og det glæder Frank Brodersen fra Hofor.

– Dette projekt er jo et godt eksempel på, at samarbejde er nødvendigt for at løse et så stort problem som klimaændringer. Det handler om solidaritet, og at vi sammen kan finde en løsning til gavn for os alle. Det ser ud til at være lykkedes i Brøndby, siger han.

LAR betyder Lokal Afledning af Regnvand. Og det er netop, hvad der er sket hos Brøndby Boligselskab afdeling 601. Tagrenderne fra bygningerne er koblet fra kloaksystemet. I stedet leder de regnvandet ud i det omgivende terræn, jord og græs, hvor det siver ned. For at det kan lade sig gøre uden oversvømmelse uden for, er der etableret granitrender fra husene og såkaldte lavninger, der kan rumme vand. Jorden herfra er brugt til at lave bakketoppe i området.

I alt kommer der:

- 2300 m³ lavninger eller bassiner
- 96 bakketoppe
- 2 km granitrender